

2/2010

Local Europe

Yerel Avrupa

Tusenet newsletter / Tusenet haber bülteni

tusenet

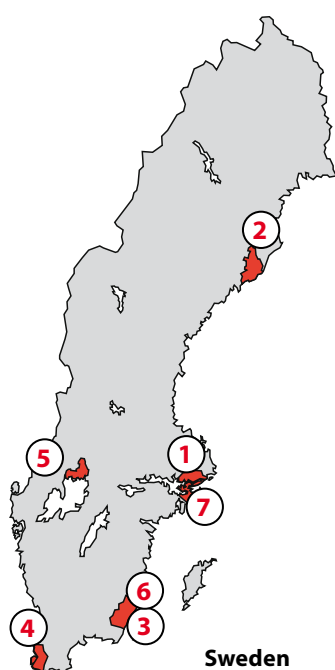
SKLInternational

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Project financed by Swedish International Development Cooperation Agency Sida

Partnerships	Profile issues
<p>1 Stockholm – Istanbul, Büyükçekmece, Zeytinburnu (Marmara region) Also participating in the work: Nacka Municipality in Greater Stockholm and Adalar Municipality in Metropolitan Istanbul (which are twin cities)</p>	<p>Environmental protection, technical infrastructure, sewage, waste and recycling management</p>
<p>2 Umeå – Altındag, Tepebasi, Yildirim, Nilüfer, Osmangazi (Central Turkey)</p>	<p>Taxes, charges, budgeting, financial follow-up and monitoring, as well as skills and leadership development.</p>
<p>3 Kalmar – Karsiyaka, Bornova and Manisa (Aegean region)</p>	<p>Cooperation in higher education, the business sector and the public sector (triple helix). Sustainable tourism.</p>
<p>4 Malmö – Antalya, Mugla and Tarsus (The Mediterranean region)</p>	<p>Sustainable social, economic and environmental development</p>
<p>5 Karlstad – Gaziantep, Osmaniye, Midyat and Sirnak (South East Turkey)</p>	<p>Town planning, land use, risk management</p>
<p>6 Kalmar – Samsun, Amasya, Giresun and Ordu (Black Sea Region)</p>	<p>Local economic development and growth, support for small and medium-sized enterprises, employment and tourism</p>
<p>7 SALAR – UMT</p>	<p>Organisational development</p>

Contents / İçerik

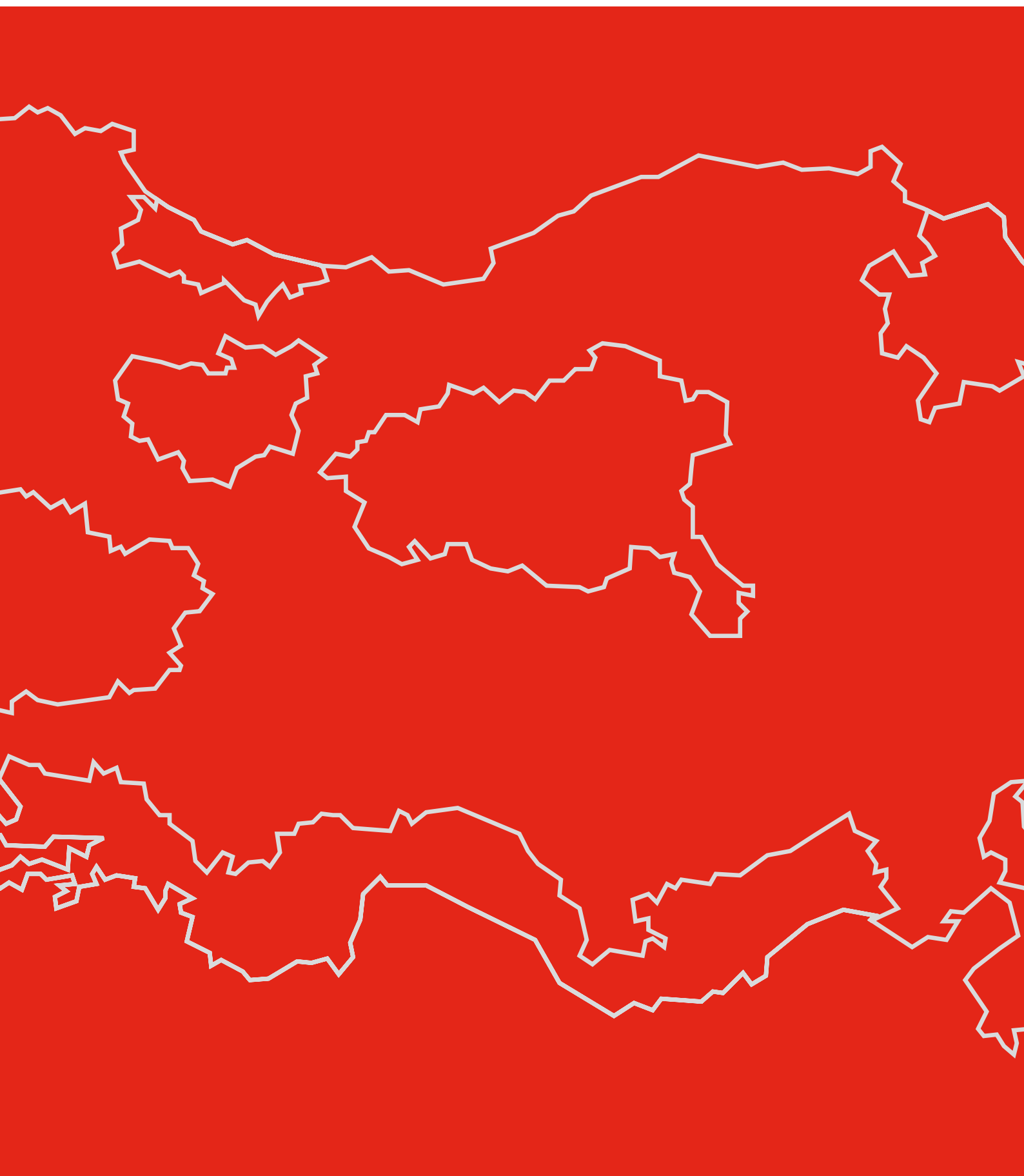
Page no. / Sayfa No.

Guest foreword Konuk Önsözü	5
Editorial Editörden	7
Local Europe Yerel Avrupa	8
People power comes in from the cold Halk gücünün önemi kabul ediliyor	12
Destination Karadeniz Hedef Karadeniz	17
Local planet Yerel Gezegen	20

tusenet Newsletter 2/2010

SKL International AB | Hornsgatan 1, SE-118 82 Stockholm, Sweden | Phone: +46 8 452 70 00 | Fax: +46 8 642 16 20 | www.sklinternational.se | tusenet.org

This document has been produced with the financial assistance of Sida. The content is though the sole responsibility of SKL International and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of Sida.

Guest foreword

With 'Local Europe' the theme for this edition of the tuset newsletter, we invited Alexandra Cas Granje, Director responsible for Turkey at the European Commission's Enlargement DG, to write a foreword.

Alexandra CAS GRANJE

I would like to congratulate all the parties involved in the successful completion of the TUSENET project. The European Commission has long encouraged the development of direct contact at all levels of government between existing EU Member States and candidates for accession, including Turkey. Such cooperation is an essential part of the process

of preparing these countries for eventual EU membership but more than this, it promotes and strengthens the European values we share.

Participation in the European project and the reforms this necessitates have a local dimension that cannot be ignored. Along with democratisation and respect for human rights, cooperation at regional, municipal and local levels encourages efficiency, transparency and good governance. I am delighted to see that this mission has been assumed with such enthusiasm by the Swedish Association of Local Authorities and Regions, along with their Turkish counterparts, the Union of Municipalities of Turkey.

The wide-ranging cooperation established and maintained over the past four years between the Swedish and Turkish municipalities under TUSENET illustrates the huge learning potential this type of contact offers for everyone involved. The training of civil servants, the sharing of best practices between different levels of government and simple, human, person-to-person contacts represent key tools that are vital to underpinning efforts undertaken in Brussels and Ankara as part of the process of deeper European integration.

I hope and expect that the partnerships established as a result of the TUSENET project will sow the seeds of long-term, permanent cooperation between the local administrations of the two countries. Such an endeavour will help both Swedish and Turkish municipalities to better tackle future governance challenges which extend far beyond the horizon of Turkey's accession to the EU.

Alexandra Cas Granje

Director for Croatia, the former Yugoslav Republic of Macedonia, Turkey and Iceland, Directorate-General Enlargement, European Commission

Konuk Önsözü

Tuset bülteninin "Yerel Avrupa" temalı bu sayısında, Avrupa Komisyonu Genişleme Genel Müdürlüğü Türkiye'den sorumlu Direktörü Alexandra Cas Granje'dan önsöz yazmasını rica ettik.

Tuset projesinin başarılı bir şekilde tamamlanmasında payı olan bütün tarafları kutlamak istiyorum. Avrupa Komisyonu, mevcut AB üyesi devletler ile üyeliğe aday olan devletler arasında her düzeyde doğrudan bağlantı kurulmasını uzun zamandır destekliyor. Bu tarz işbirlikleri, aday ülkelerin nihai üyeliğe hazırlık sürecinin hayati bir parçası olmanın da ötesinde paylaştığımız Avrupa değerlerini teşvik edip güçlendiriyor.

Avrupa projesine katılımın ve bunun için gerekli olan reformların göz ardı edilemeyecek yerel bir boyutu vardır. Demokratikleşme ve insan haklarına saygı gösterilmesinin yanı sıra bölgesel, yerel ve belediyeler düzeylerinde gerçekleştirilen işbirliği de etkinliği, şeffaflığı ve iyi yönetimi teşvik ediyor. Bu görevin, İsveç Yerel ve Bölgesel Yönetimler Birliği ile Türkiye Belediyeler Birliği tarafından böylesine heyecanla yerine getirildiğini görmek beni mutlu ediyor.

Geçtiğimiz dört yılda İsveç ve Türk belediyeleri arasında TUSENET çatısı altında kurulup sürdürülen geniş çaplı işbirliği, bu tarz bağlantıların katılan bütün taraflar için çok büyük bir öğretici potansiyel sunduğunu göstermektedir. Kamu personelinin eğitilmesi, farklı yönetim düzeyleri arasında en iyi uygulamaların paylaşılması ve basit, insani, yüz yüze bağlantılar kurulması, Avrupa bütünleşmesini derinleştirme sürecinin parçaları olarak, Brüksel ve Ankara'da gösterilen çabaların desteklenmesi açısından hayati önem taşıyan temel araçları temsil etmektedir.

TUSENET projesi sonucunda kurulmuş olan ortaklıkların iki ülkenin yerel yönetimleri arasında uzun vadeli ve kalıcı bir işbirliğinin tohumlarını atacağını umuyorum ve bunun gerçekleşmesini bekliyorum. Bu çaba, hem İsveç hem de Türk belediyelerinin gelecekte karşılaşacakları, Türkiye'nin AB'ye üyeliğinin çok ötesine geçen yönetim sorunlarıyla başa çıkabilmelerinde yardımcı olacaktır.

Alexandra Cas Granje

Avrupa Komisyonu Genişleme Genel Müdürlüğü, Hırvatistan, eski Yugoslavya Cumhuriyeti Makedonya, Türkiye ve İzlanda'dan sorumlu Direktörü

Duygu Dalgıç Uyar

Magnus Liljeström

Ryan Knox

Editorial

This is the final number of the tusenet newsletter, so allow us to begin by extending our warmest thanks to all who have taken part over the past four years. Thank you for your dedication and hard work, for your openness and good humour, even for your patience at times in overcoming the occasional language obstacle. This is what cooperation is all about, and it has been worth it.

The theme of this number – ‘Local Europe’ – reflects the progress made since 2006 in bringing municipalities closer to Europe, whether that means the Council of Europe’s standards on local democracy (see page 8) or the European Union’s targets for renewable energy (page 20). The experience gained in areas ranging from gender mainstreaming to funding applications will serve Turkey well on the path towards EU accession.

Tusenet has also brought local authorities closer to each other at the national level, and nowhere more so than in the Black Sea region, where neighbouring municipalities have built a tourism network that could serve as a model for local economic development elsewhere (see page 17).

And it goes without saying that tusenet has strengthened the bonds between our two countries, creating partnerships and friendships that will long outlive the project itself. We know that many of you will be sorry to see the end of this particular phase of cooperation.

But rest assured that we are working on a new programme based on the experience of tusenet and on UMT’s work programme for 2010–2014, and of course involving both Swedish and Turkish municipalities. Let us close then by saying not goodbye, but merely au revoir.

Duygu Dalgiç Uyar, UMT, Turkish Project Coordinator
Magnus Liljeström, SKL International, Swedish Project Coordinator
Ryan Knox, SKL International, Project Manager

Editörden

Tusenet bültenlerinin sonuncusu olan bu sayıya, geçtiğimiz dört yıl boyunca bizimle birlikte olan herkese en içten teşekkürlerimizi ileterek başlamamıza izin verin. Yaptığımız fedakârlıklar ve sıkı çalışmanız için, açık sözlü ve güler yüzlü yaklaşımınız için, hatta zaman zaman ortaya çıkan dil engelini aşma konusunda gösterdiğiniz sabır için teşekkür ederiz. Zaten işbirliği de bu anlama geliyor ve gerçekleştirdiğimiz şey de bu çabaya değdi.

Bu sayının konusu olan “Yerel Avrupa”, belediyeleri Avrupa’ya yaklaştırmak konusunda, bu ister yerel demokrasi alanında Avrupa Konseyi standartları (sayfa 8’e bakınız), isterse Avrupa Birliği’nin yenilenebilir enerji hakkındaki hedefleri (sayfa 20’ye bakınız) ile ilgili olsun, 2006’dan beri kaydedilen ilerlemeyi yansıtmaktadır. Toplumsal cinsiyet eşitliği ana planının politikalara yerleştirilmesinden fon uygulamalarına kadar uzanan alanlarda kazandırdığı deneyim, Türkiye’nin AB’ye katılımına giden yolda pek çok yarar getirecektir.

Tusenet aynı zamanda belediyeleri ulusal düzeyde birbirlerine yaklaştırmıştır. Bu yakınlaşma, komşu belediyelerin bir turizm ağı oluşturarak yerel ekonomik gelişme konusunda başka yerlerdeki belediyelere örnek oldukları Karadeniz bölgesinde özellikle dikkati çekmektedir (sayfa 17’ye bakınız).

Tusenet’in ülkelerimiz arasındaki bağları güçlendirdiğini, projenin kendisinden çok daha uzun ömürlü ortaklıklar ve arkadaşlıklar yarattığını söylemeye gerek bile yok. İşbirliğinin bu aşamasının sona ermesinin pek çoğunuzu üzeceğini çok iyi biliyoruz.

Ancak, tusenet deneyimini ve TBB’nin 2010-2014 çalışma programını temel alan, hem İsveç hem de Türk belediyelerini kapsayan yeni bir program üzerinde çalıştığımızı belirtmek istiyorum. Öyleyse, bu yazıya son verirken, hoşçakal değil de sadece görüşmek üzere diyelim.

Duygu Dalgiç Uyar, TBB, Türk Proje Koordinatörü
Magnus Liljeström, SKL International, İsveç Proje Koordinatörü
Ryan Knox, SKL International, Proje Yöneticisi

Local Europe

Most of the decisions taken by national negotiators in Brussels or Strasbourg have to be implemented at the local level. Municipalities, therefore, ignore European integration at their peril.

It may seem to the uninitiated like the kind of detail that is all too easily lost in translation. But one of the first things students of European affairs need to learn is the difference between the European Council and the Council of Europe.

The former is the one that usually makes the headlines when it brings EU leaders together every few months for a summit in Brussels. But the Council of Europe, which is based in Strasbourg and counts nearly all European countries among its members, is also a powerful political force throughout the continent, and not least at the local level.

Local democracy

“There can be no democracy without local democracy,” says Anders Knape, who is Vice-President of the Council of Europe’s Congress of Local and Regional Authorities as well as President of SALAR. “Legitimacy depends on the ability to deliver services to local citizens and to take responsibility for that.”

In 1985 the Congress adopted a European Charter of Local Self-Government, which commits signatory states to guaranteeing a wide degree of autonomy for democratically elected local authorities. The EU, among other observers, refers to the monitoring reports on the implementation of the Charter as an indicator of progress, says Mr Knape.

Anders Knape at the tusenet conference in Izmir, October 2010

Like many other countries, Turkey did not sign up to every clause when it ratified the Charter in 1992. However, some of the exceptions might raise eyebrows among tusenet participants. For example, Turkey declined to be bound by Article 10 §3, which says, “Local authorities shall be entitled ... to co-operate with their counterparts in other States.”

“Turkey should remove some of these reservations as soon as

Yerel Avrupa

Ulusal müzakereciler tarafından Brüksel’de veya Strasbourg’da alınan kararların çoğunun uygulaması yerel düzeyde gerçekleştirilmelidir. Dolayısıyla, belediyelerin Avrupa bütünleşmesini göz ardı etmelerinden kaynaklanan riskler kendilerine aittir.

Konuyla ilgisi olmayan kişiler, çeviri sırasında kolaylıkla atlanan bir konunun ufak bir ayrıntı olduğunu düşünebilirler. Ancak, Avrupa meseleleriyle ilgilenenlerin ilk öğrenmesi gereken şeylerden biri, Avrupa Devlet ve Hükümet Başkanları Konseyi (European Council) ile Avrupa Konseyi (Council of Europe) arasındaki farklılıktır.

Bunların birincisi, AB liderlerini birkaç ayda bir Brüksel’de bir araya getiren zirveler sırasında gazete başlıklarında kendisine yer bulur. Ancak, merkezi Strasbourg’da bulunan ve Avrupa ülkelerinin hemen hepsinin üyesi olduğu Avrupa Konseyi, yalnızca yerel düzeyde değil, bütün kıta genelinde kuvvetli bir politik güçtür.

Yerel Demokrasi

Hem SALAR’ın başkanı, hem de Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi Başkan Yardımcısı olan Anders Knape, “Yerel demokrasi olmadan demokrasi olamaz” diyor. “Meşruiyet, yerel vatandaşlara hizmet sunabilmeye ve bunun sorumluluğunu üstlenebilmeye bağlıdır”.

Kongre, imzalayan devletlerin, demokratik bir şekilde seçilen yerel yöneticilerin geniş çaplı özerkliğini garanti altına almayı taahhüt ettikleri Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartını 1985’te kabul etti. Bay Knape, diğer gözlemcilerle birlikte AB’nin de, Şartın uygulanmasıyla ilgili izleme raporlarını ilerlemenin bir göstergesi olarak gördüğünü belirtiyor.

Diğer pek çok ülke gibi Türkiye de, 1992’de Şartı imzalarken bütün hükümlerini kabul etmedi. Ne var ki, bu istisnaların bazıları tusenet katılımcılarını çok şaşırtacaktır. Örneğin, Türkiye, “Yerel yöneticiler ... başka Devletlerdeki muadilleriyle ile işbirliği yapmaya yetkilidir” diyen Madde 10 §3’e tabi olmayı reddetmiştir.

Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı ile ilgili Bağımsız Uzmanlar Grubunun Üyesi olarak çalışan, kent yönetimi uzmanı Prof. Ruşen Keleş, “Türkiye bu çekincelerin bazılarını mümkün olduğu kadar çabuk ortadan kaldırmalıdır”, diyor.

TBB Genel Sekreteri Hayrettin Güngör de, Türkiye’nin bazı istisnalarının 2005 yerel yönetim reformundan sonra geçerliliğinin kalmadığı

Ruşen Keleş

possible,” says Professor Ruşen Keleş, an expert on urban administration who serves as a Member of the Group of Independent Experts on the European Charter of Local Self-Government.

Hayrettin Güngör, Secretary General of UMT, agrees that some of Turkey’s exceptions are no longer valid after the 2005 reform of local government. The Ministry of the Interior is currently studying which of them might be lifted, he says.

Cooperative projects such as tuseNET might therefore be seen as a symbol of Turkey’s progress on local democracy over the past decade. There is still room for improvement, says Anders Knape. Much power remains concentrated in the hands of state-appointed provincial governors, for example, while municipalities remain heavily dependent on grants from central government.

But “reform is definitely moving in the right direction.” And while Turkey may need to do more to satisfy the EU on human rights and the rule of law, the country’s level of economic development already exceeds that of some current EU member states, says Mr Knape.

ABC ... EU

One of the purposes of tuseNET has been to improve municipalities’ understanding of how the EU works, and SALAR and UMT are aiming to consolidate and disseminate this knowledge with the publication in March 2011 of a book on the ABCs of EU integration for Turkish municipalities.

“Local authorities face a triple challenge in the process leading up to EU accession,” says Magnus Liljeström, tuseNET Project Coordinator for SALAR. They must adapt to EU standards, prepare for making effective use of EU funds, and monitor developments in the accession negotiations. The book aims to help guide them through this process.

One of the key lessons from the experience of other EU member states is the vital role of local and regional associations. Rolf Karlson, former tuseNET Project Manager, led a UMT study visit to Bucharest on 8–9 November to meet representatives of communal, municipal, urban and regional associations.

konusunda hemfikir. Güngör aynı zamanda, İçişleri Bakanlığı’nın bu istisnalardan hangilerinin kaldırılabileceği konusunda çalışmalar yaptığını da belirtiyor.

Dolayısıyla, tuseNET gibi işbirliğine yönelik projeler, Türkiye’nin geçtiğimiz on yıl boyunca yerel demokrasi konusunda kaydettiği gelişmenin bir sembolü sayılabilir. Anders Knape, daha yapılacak çok şey olduğunu söylüyor. Örneğin, belediyeler merkezi hükümet tahsislerine son derece bağımlıyken, gücün büyük bölümü devletin tayin ettiği valilerin ellerinde toplanmış durumdadır.

Ancak, “reform kesinlikle doğru yönde gitmektedir” diyen Bay Knape, insan hakları ve hukukun üstünlüğü konusunda AB’yi tatmin etmek için daha çok çaba harcaması gerekse de, Türkiye’nin ekonomik gelişme düzeyiyle AB üyesi devletlerin bazılarını geride bıraktığını sözlerine ekliyor.

ABC ... AB

TuseNET’in amaçlarından biri, belediyelerin AB’nin nasıl işlediğini daha iyi anlamalarını sağlamaktır; SALAR ile TBB, Türk Belediyeleri için AB Bütünleşmesinin ABC’si başlıklı kitabı Mart 2011’de yayınlamaya, bu bilgiyi pekiştirmeyi ve yaygınlaştırmayı hedeflemektedir.

SALAR’ın tuseNET Proje Koordinatörü Magnus Liljeström, “AB üyeliğine giden yolda belediyeler üç boyutlu bir zorlukla karşı karşıyalar”, diyor. AB standartlarına uyum göstermeli, AB fonlarını etkili bir şekilde kullanabilmek için hazırlanmalı ve katılım müzakerelerindeki gelişmeleri takip etmelidirler. Kitap, bu süreçte onlara yardımcı olma amacını taşımaktadır.

AB üyesi olan diğer ülkelerin deneyimlerinden alınacak en önemli derslerden biri, yerel ve bölgesel birliklerin oynadığı hayati roldür. Eski tuseNET Proje Yöneticisi Rolf Karlson, TBB’nin 8-9 Kasım’da Bükreş’te komün, belediye, kent ve bölge birliklerinin temsilcileri ile bir araya geldiği bir çalışma gezisine liderlik etti.

Karlson, “Birliklerin, üyelerinin gerek AB mevzuatını gerekse AB kurallarına uymamanın doğurabileceği sonuçları anlamalarına yardımcı olmalarının bu birlikler için hayati öneme sahip olduğu konusunda herkes aynı fikirdeydi”, diyor.

Bay Karlson, Romanya’daki yerel yöneticiler AB’ye katılmanın etkisini fazlasıyla hafife aldıklarını belirtiyor. Bunun sonucunda, üyeliğin ilk birkaç yılında AB çevre standartlarına uymadıkları için ağır cezalara çarptırıldılar ve AB fonlarının sunduğu zengin fırsatları kaçırdılar.

Bottom row (from left to right): Nigar Görgün, Melahat Uysal, Cevdet Sökmen, Berrin Aydın.
Top row: Cenk Kadioglu, Hayriye Memis, Rolf A. Karlson, Umut Gümgüm, Sinan Bozkurt.

“The unanimous message was that it is essential for associations to help their members understand EU legislation and the consequences of not following the EU rules,” he says.

Local authorities in Romania severely underestimated the impact of joining the EU, explains Mr Karlson. As a result, during the first few years of membership they were hit by heavy fines for failing to meet EU environmental standards, and missed out on substantial EU funding opportunities.

Preparing for accession

“Relations with the EU should not be narrowed down to funding,” says Ruşen Keleş. Besides the opportunities for international cooperation through projects such as tusetnet, the benefits for local democracy and culture should not be neglected, he says.

Nevertheless, the prospect of EU cash is appealing to local officials who must cover the additional costs of meeting EU standards in areas such as waste management and environmental protection. Securing funding, however, is often easier said than done.

“The main obstacle is writing a good proposal,” says Fethi Okyar from the Princes’ Islands (Adalar) near Istanbul. Here, the tusetnet partnerships have proved invaluable, he says, since Swedish municipalities with experience of applying for funds have been able to offer a helping hand.

Katılım Hazırlıkları

Ruşen Keleş, “AB ile ilişkiler yalnızca fonlara indirgenmemeli” diyor. Tusetnet gibi projelerin doğurduğu uluslararası işbirliği fırsatlarının yanı sıra yerel demokrasi ve kültür ile ilgili faydaların da göz ardı edilmesi gerektiğini sözlerine ekliyor.

Ancak, AB’den nakit para alma olasılığı, atık yönetimi ve çevrenin korunması gibi alanlarda AB standartlarına uymanın getireceği ilave maliyetleri karşılamak zorunda olan yerel görevlilere cazip geliyor. Ancak, fonların alınması, çoğu zaman görüldüğünden daha zordur.

İstanbul yakınındaki Adalar’dan Fethi Okyar, “esas zorluk iyi bir öneri yazmak” diyor. Bu konuda tusetnet ortaklıklarının paha biçilmez olduğu ispatlandığını, çünkü fonlara başvurma konusunda deneyimli olan İsveç belediyeleri yardımcı olduklarını sözlerine ekliyor.

Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilen ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı tarafından yürütülmekte olan Yerel Yönetim Reformu II. Aşama Projesi için belediye ortaklıkları konusunda uzman olan Ferhat Emil’e göre, şu ana değin AB hibelerine veya Avrupa Yatırım Bankası kredilerine Türk belediyelerin yalnızca yaklaşık yüzde onu başarılı bir şekilde başvurabilirdi.

81 ilden 52’sinin fon aldığı düşünülürken il idarelerinin başarı oranı daha yüksektir, ancak alınan toplam fon miktarı daha düşüktür

So far, only around 10 per cent of Turkish municipalities have successfully applied for EU grants or European Investment Bank loans, according to Ferhat Emil, an expert on municipal partnerships for the Local Administrative Reform Phase II project, which is financed by the European Commission and run by the United Nations Development Programme.

Provincial administrations have a higher success rate, with 52 out of 81 provinces receiving funds, although the total amount is lower – €15 million compared to a total of €89 million for 293 municipal projects.

On December 10, UMT and the Prime Ministry's Secretariat General for European Union Affairs (EUSG) launched "Municipalities Prepare for the European Union", an initiative that aims to raise local awareness of EU affairs.

EUSG has recruited 90 new assistant experts and will recruit 50 more in 2011, says Pınar Tanlak, Director of Training and Institution Building. Duties will include organising regional information meetings and study visits to EU member states, and providing training for governors and mayors on EU legislation and funding.

"Achieving EU standards in municipal services that closely affect the daily lives of our citizens is a priority for Turkey," says Ms Tanlak.

Any local politicians who thought Europe could be safely left to Ankara or Brussels should perhaps take the opportunity to think again.

(293 belediye projesine toplam 89 milyon Avro, il idarelerineyse 15 milyon Avro).

10 Aralık'ta TBB ile Başbakanlık Avrupa Birliği Genel Sekreterliği (ABGS), "Belediyeler Avrupa Birliği'ne Hazırlanıyor" inisiyatifi başlattı; bu inisiyatifin amacı AB ile ilgili konularda yerel bilinci artırmak.

Eğitim ve Kurumsal Yapılanma Başkanı Pınar Tanlak, ABGS'nin 90 yeni uzman yardımcısı işe aldığını ve 2011'de 50 kişi daha alacağını belirtiyor. Bu personelin görevleri arasında, yerel bilgilendirme toplantıları düzenlenmesi, AB üyesi devletlere çalışma gezileri yapılması ve valilerle belediye başkanları için AB mevzuatı ve fonları konusunda eğitim sağlanması yer alıyor.

Bayan Tanlak, "Türkiye'nin önceliğinin, vatandaşlarımızın gündelik yaşamlarını doğrudan etkileyen belediye hizmetlerinde AB standartlarını yakalamak olduğunu" belirtiyor.

Avrupa meselesinin güvenli bir şekilde Ankara'ya veya Brüksel'e bırakılabileceğini düşünen yerel politikacılar belki de bu konuyu yeniden düşünme fırsatını kaçırmamalı.

Pınar Tanlak

People power comes in from the cold

Umeå, the northern outpost of tusenet cooperation, played host to UMT's Gender Working Group in December. Besides sharing its know-how on gender equality, the city has developed guidelines on human resource management with municipalities in the cities of Ankara, Bursa and Eskişehir.

Gender mainstreaming

Members of UMT's Gender Working Group arrived at Umeå airport on 12 December in temperatures below minus 20°C for a five-day study visit on gender mainstreaming. They began by looking at best-practice projects in and around Umeå before transferring to Stockholm for further training and individual coaching.

"In Turkey, gender policy to date has been mostly about programmes for women," says Simla Yavaş, a gender expert accompanying the group on behalf of SALAR. Mainstreaming, in contrast, means, "making gender an integral part of all policies and practices, rather than isolating gender issues."

Ms Yavaş was impressed by the way Umeå has put this concept into practice. The city's new railway station, for instance, has been redesigned with higher ceilings, more windows and better lighting to make the building feel safer. Another example is the policy of encouraging men to work in school canteens so that children associate both men and women with food preparation.

"What distinguishes Umeå is its comprehensive approach to gender mainstreaming," says Helena Spets, gender expert at SALAR. Local politicians look favourably upon mainstreaming projects, and a gender committee studies proposed regulations before these go to the city council.

Municipalities in the sparsely populated north of Sweden need to make the most of their human resources, which may partly explain the region's good record on equality. The group had chance to visit an elk farm 60 km west of Umeå in Bjurholm, Sweden's smallest municipality by population, before returning to Stockholm, the largest.

Projects in Turkey

Back in the capital, group members – who include representatives of municipalities, NGOs, trade unions, ministries and UMT itself – received individual coaching on gender mainstreaming projects in Turkey from gender consultant Fredrik Lundkvist.

Şahin Metin from the Turkish Prime Ministry's Directorate General on the Status of Women is looking at informal employment.

Halk gücünün önemi kabul ediliyor

Tusenet işbirliğinin kuzey üssü olan Umeå, TBB'nin Aralık'ta gerçekleştirilen Toplumsal Cinsiyet Çalışma Grubuna ev sahipliği yaptı. Umeå şehri, toplumsal cinsiyet eşitliği konusundaki nasıl-yapılır bilgisini paylaşmanın yanı sıra Ankara, Bursa ve Eskişehir belediyeleri ile birlikte insan kaynakları yönetimi konusunda kılavuz ilkeler geliştirdi.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Ana Plan ve Politikalara Yerleştirilmesi

TBB'nin Toplumsal Cinsiyet Çalışma Grubu üyeleri, toplumsal cinsiyet eşitliğinin ana plan ve politikalara yerleştirilmesiyle ilgili beş günlük bir inceleme gezisi için 12 Aralık'ta Umeå havaalanına indiklerinde hava sıcaklığı eksi 20°C'nin altındaydı. Umeå'da ve civarda bulunan en iyi uygulama projelerini inceledikten sonra daha fazla eğitim ve bireysel danışmanlık almak üzere Stockholm'e geçtiler.

Gruba SALAR adına eşlik eden bir toplumsal cinsiyet uzmanı olan Simla Yavaş şunları söylüyor: "Türkiye'de toplumsal cinsiyet politikası bugüne kadar çoğunlukla kadınlar için geliştirilen programlardan ibaretti". Buna karşılık ana plan ve politikalara yerleştirme ise, "toplumsal cinsiyet sorunlarını izole etmek yerine toplumsal cinsiyeti bütün politika ve uygulamaların ayrılmaz bir parçası haline getirmek demektir".

Bayan Yavaş, Umeå'da bu kavramın nasıl hayata geçirildiğini görünce etkilenmişti. Örneğin, şehrin yeni tren garı binası, daha fazla güven duygusu uyandırması için yüksek tavanlar, daha fazla pencere ve daha iyi aydınlatma sağlayacak şekilde yeniden tasarlanmış bulunuyor. Bir başka örnek ise çocukların, yemek hazırlamanın hem erkekleri hem de kadınları ilgilendiren bir iş olduğunu anlamalarını sağlamak üzere erkeklerin okul kantinlerinde çalışmalarının teşvik edilmesi politikası. SALAR'da çalışan toplumsal cinsiyet uzmanı Helena Spets, "Umeå'yı farklı kılan, toplumsal cinsiyetin ana plan ve politikalara yerleştirilmesi konusundaki kapsamlı yaklaşımı" diyor. Yerel politikacılar buna yönelik projelerine sıcak bakıyorlar ve toplumsal cinsiyet komitesi çalışmaları sonucunda, projeler şehir konseyine gönderilmeden önce bunlarla ilgili bir yönetmelik önerildi.

Seyrek bir nüfusa sahip olan kuzey İsveç'teki belediyelerin insan kaynaklarından en iyi şekilde yararlanmaları gerekiyor; ki bu da bölgenin eşitlik konusunda iyi bir sicilinin olmasını kısmen

At Bjurholm elk farm, from left to right: founder Christer Johansson (former Bjurholm mayor and 1978 world champion in the 4 x 10 km cross-country skiing relay), Gülşen Çulhaoğlu, Nermin İveynat, Ceren Ucar, Simla Yavaş, Şahin Metin (rear), Ayşe Isik Ezer, Dide Tayfur, Emra Gülen, Sera Oner, and Ingemar Lilienblad.

Only a little over 20 per cent of women aged 15–64 are in employment in Turkey, and 58.4 per cent of these are employed informally, says Mr Metin. Many are low-paid or unpaid family workers who lack social security.

Mr Lundkvist wants the group to analyse the representation of men and women and the distribution of resources available to them before going on to propose solutions. But most participants are already brimming with ideas. For instance, Turkey's Action Plan to combat the informal economy needs to be revised to incorporate the gender perspective, says Şahin Metin.

Nermin İveynat's project concerns UMT's guest house in Ankara, which is about to be rebuilt and so offers the perfect opportunity for a gender-conscious redesign. At present, the narrow, zigzagging corridors, the all-male staff and the lack of lighting and security outside the building are off-putting for women, she says.

Part of the issue is that the overwhelming majority of UMT's visitors – mostly senior figures from the municipalities – are male. "Of Turkey's 2,950 mayors, only 26 are women," says Umut Gümgüm, an expert in international relations at UMT who is looking at gender representation within the Union's leadership.

But gender mainstreaming is about "concrete and direct measures in everyday activities" rather than trying to tackle root causes, which

açıklayabilir. Grup, nüfusun en fazla olduğu Stockholm'e dönmeden önce, Umeå'nın 60 km. batısında, İsveç'in en az nüfuslu belediyesi olan Bjurholm'de bulunan bir mus geyiği çiftliğini gezme fırsatı da buldu.

Türkiye'deki Projeler

Belediye, STK, sendika, bakanlık ve TBB temsilcilerinden oluşan grup üyeleri başkente dönerek toplumsal cinsiyet danışmanı Fredrik Lundkvist'ten toplumsal cinsiyetin ana plan ve politikalara yerleştirilmesi konusunda bireysel danışmanlık aldılar.

Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nden Şahin Metin kayıt dışı istihdamı inceliyor. Bay Metin, Türkiye'de 15-64 yaşları arasındaki kadınların yalnızca yüzde 20'den biraz fazlasının istihdam edildiğini ve bunların yüzde 58,4'ünün kayıt dışı çalıştırıldığını belirtiyor. Sosyal güvenceden yoksun pek çok kadın düşük ücretli veya ücretsiz aile işçisi olarak çalışıyor.

Bay Lundkvist, çözüm önerilerine geçmeden grubun, önce kadın ve erkeklerin temsil edilme durumlarını ve ulaşabilecekleri kaynakların dağılımını incelemesini öneriyor. Ancak katılımcıların çoğunun zihninde zaten birçok fikir var. Örneğin Şahin Metin, Türkiye'nin kayıt dışı

Members of UMT's Council and SALAR's Board

ekonomiyle mücadele Eylem Planı'nın, toplumsal cinsiyet perspektifini de içerecek şekilde gözden geçirilmesinin gerektiğini belirtiyor.

Nermin İveynat'ın projesi TBB'nin Ankara'daki misafirhanesi ile ilgili. Yakında yeniden inşa edilecek olan bu misafirhane, toplumsal cinsiyet farkındalığına sahip yeni bir tasarım geliştirmek için mükemmel bir fırsat. İveynat, şu anda var olan binanın dar, kıvrımlı koridorları olduğunu, personelin tamamının erkeklerden oluştuğunu, bina dışında ışıklandırma ve güvenlik bulunmamasının kadınlar açısından rahatsız edici olduğunu söylüyor.

TBB'nin ziyaretçilerinin çok büyük bir bölümünün – çoğunlukla belediyelerin üst düzey çalışanlarının – erkeklerden oluşması meselenin bir kısmını oluşturuyor. TBB'de uluslararası ilişkiler uzmanı olarak çalışan ve Birliğin kendi bünyesi içinde toplumsal cinsiyetin temsili ile ilgilenen Umud Gümgüm şöyle diyor: "Türkiye'nin 2950 belediye başkanından yalnızca 26 tanesi kadın".

Ne var ki, toplumsal cinsiyetin ana plan ve politikalara yerleştirilmesinin, meselenin kökünü oluşturan ancak ortaya çıkarılması pek de kolay olmayan asıl nedenlerle uğraşmaktan ziyade "günlük yaşamdaki faaliyetleri ilgilendiren doğrudan ve somut önlemler" alınmasıyla ilgili olduğunu belirtiyor Frederik Lunkvist. "Bu, kazılacak en iyi yeri bulmaya çalışmaktan çok bulunduğunuz yeri kazıma ile ilişkili bir şey".

Yine de binanın, erkeklerin yanı sıra kadınların da kalmasına olanak verecek şekilde yeniden tasarlanması orada kalanlar arasındaki toplumsal cinsiyet dengesinin sağlanmasına yardımcı olacağı umudunu kaybetmemek gerekiyor.

İnsan Kaynakları Yönetimi

Belediye başkanının yanı sıra personelinin üçte birinin de kadınlardan oluştuğu Umeâ belediyesinde toplumsal cinsiyet dengesi muhtemelen pek sorun oluşturmamaktadır. Ancak, toplam çalışan sayısı Türkiye'deki yerel yönetimler hakkında bilgisi olanlar için daha şaşırtıcı olabilir.

Altındağ (Ankara), Nilüfer, Osmangazi ve Yıldırım (Bursa) ve Tepebaşı (Eskişehir) ile birlikte Umeâ, tuseNET ortaklığındaki en küçük şehirdir. Buna rağmen, en fazla sayıda çalışanı olan şehirdir aynı zamanda (2009'da 10.615 kişi veya yerel nüfusun yaklaşık yüzde onu). Bununla karşılaştırılacak olursa, Altındağ, 400.000'den fazla nüfusa yalnızca 1.200 belediye çalışanıyla hizmet sunmaktadır.

Personel sayıları kısmen İsveç belediyelerinin daha fazla sorumluluğu olduğunu ve doğrudan aldıkları önemli miktarda vergi gelirlerini yansıtmaktadır (Kutuya bakınız).

are not always easy to identify, says Fredrik Lundkvist. “It is more about digging where you stand than trying to find the best place to dig.”

Nevertheless, the hope must be that redesigning the building to accommodate women as well as men will eventually help to redress the gender balance among the guests.

Human resource management

Gender balance is perhaps less of an issue in Umeå’s municipal administration, where the mayor and around three quarters of her staff are women. But what might come as more of a surprise to those familiar with local government in Turkey is the total number of employees.

Umeå is by far the smallest city in the tusenet partnership with Altındağ (Ankara), Nilüfer, Osmangazi and Yıldırım (Bursa) and Tepebaşı (Eskişehir). Yet it employs by far the most people – 10,615 in 2009, or approximately 10% of the local population. Altındağ, by comparison, has a municipal staff of only 1,200 to serve its population of over 400,000.

Staff numbers partly reflect the greater responsibilities of Swedish municipalities and the substantial tax revenues they receive directly (see Box).

But “the roots of [these] differences can be traced to our respective histories,” says Ingemar Liljenblad, former Coordinator for EU and international issues for Umeå. Mr Liljenblad draws comparisons with the high degree of centralisation in the Ottoman Empire and the Swedish tradition of self-government under the old parish system.

History aside, the quality of public services depends critically on the skills and motivation of the people providing them, which is why the tusenet partnership chose to focus on human resource management (HRM). Staff exchanges and job shadowing have been the main working methods, says Yiğit Bağdaş from Nilüfer municipality.

HRM experts from all participating municipalities have contributed to the partnership’s main output, a handbook on HRM in Turkey and Sweden, which covers everything from management training to promoting a healthy workplace.

Recruitment is a key area for both countries, says Ingemar Lilienblad. In Sweden, many municipal employees are approaching retirement age, while in Turkey, plans for further administrative decentralisation will put increased pressure on personnel departments. It is also an area where differences in administrative traditions remain apparent.

In Turkey, for example, municipal officials are recruited through the national civil service examination, and although there is more flexibility to hire staff on temporary contracts, municipalities may

Ancak, Umeå AB ve uluslararası sorunlar eski Koordinatörü Ingemar Liljenblad “[bu] farklılıkların kökünün izleri ülkelerimizin tarihinde sürülebilir” diyor. Bay Liljenblad, Osmanlı İmparatorluğu’nun üst düzeydeki merkezîyetçiliği ile İsveç’in kilise idaresindeki mahallelerden oluşan eski sisteminin özerk yönetim geleneklerini karşılaştırıyor.

Tarihi bir kenara bırakacak olursak, kamu hizmetinin kalitesi bunları sağlayan insanların becerilerine ve motivasyonuna bağlıdır; tusenet ortaklığı da bu nedenle insan kaynakları yönetimine (İKY) odaklanmayı seçmiştir. Nilüfer belediyesinden Yiğit Bağdaş, personel değişiminin ve işbaşı eğitiminin temel çalışma yöntemleri olduğunu belirtiyor.

Bütün katılımcı belediyelerden gelen İKY uzmanları, ortaklığın ana ürünü olan Türkiye ve İsveç’te İKY elkitabına katkıda bulunmuştur. Bu elkitabı, yönetici eğitimlerinden işyerindeki sağlık koşullarının iyileştirilmesine kadar her şeyi kapsamaktadır.

Ingemar Liljenblad, personel alımının her iki ülke için de önemli bir konu olduğunu belirtiyor. İsveç’te pek çok belediye çalışanı emeklilik yaşına yaklaşıyor, Türkiye’de ise idari adem-i merkezîyetçiliğin güçlendirilmesine yönelik planlar personel bölümlerinin üzerindeki baskıyı giderek artıracak. Personel alımı, aynı zamanda idari gelenekler arasındaki farklılıklarının açıkça görülmeye devam ettiği bir alan.

Örneğin, Türkiye’de belediye memurları ülke çapında düzenlenen kamu personeli sınavı ile işe alınıyorlar; geçici sözleşmelerle personel alımı biraz daha esneklik sunsa da, belediyeler Bilişim Teknolojisi (BT) veya çevreyle ilgili hizmetler gibi alanlarda uzmanlara cazip koşullar sunmakta zorlanabiliyorlar.

İsveç belediyeleri, özel sektör işverenleriyle genelde aynı kuralları takip ediyorlar ve doğru niteliklere sahip olan kişileri çekebilmek için hangi koşulları gerekiyorsa bunlara göre personel almakta özgürler. Umeå Personel Şefi Birgitta Forsberg, “Çalışanlarımızı nasıl işe aldığımız ve onları nasıl elimizde tutup geliştirdiğimiz, vatandaşlarımıza nasıl hizmet sunacağımız açısından büyük önem taşıyor” diyor.

find it difficult to offer attractive terms to experts in fields such as IT or environmental services.

Swedish municipalities follow by and large the same rules as private employers, and are free to recruit staff on whatever terms they deem necessary to attract people with the right qualifications. “How we recruit, retain and develop our employees is central to how we manage the services we provide to our citizens,” says Birgitta Forsberg, Head of Personnel for Umeå.

A From left to right: Birgitta Forsberg, Özgen Keskin, Hayrettin Güngör and Cevat Durak

Local finance

“We could work with the Swedish model of taxation,” says Özgen Keskin, Mayor of Yıldırım. In Sweden, around 30% of taxable income – the bulk of personal income tax – goes direct to local and regional government.

Turkish municipalities are much more dependent on transfers from the state and on own revenues such as property taxes and fees for water and waste collection. In a unitary state like Turkey, this is not about to change, says Mr Keskin.

The Umeå–Central Turkey partnership began by focusing on public finance as well as human resources, but the finance part was soon spun off into a separate project, TUSEPART (Swedish-Turkish Networking in Participatory Budgeting), financed by the EU-Turkey Civil Society Dialogue programme.

Part of the difference in revenues and staff numbers is explained by the greater responsibilities of Swedish municipalities. In particular, they run most of the education system, which in Turkey is the responsibility of central government.

Nevertheless, municipal revenues in Turkey – both own revenues and transfers from the state – have been increasing in recent years, says Hakkı Hakan Yılmaz from the Faculty of Political Science, Ankara University, who is currently putting the finishing touches to a study for tusenet on local public finance.

But with no major changes in municipal responsibilities on the horizon, the key challenge for most mayors will remain the efficient management of existing resources, says Dr Yılmaz.

The study, to be published in February 2011, will also focus on the large differences in funding between different types of municipalities, with metropolitan areas in particular receiving the lion’s share. Istanbul and Ankara alone account for 40 per cent of total local authority expenditure, but only 28.7% of total population, says Dr Yılmaz.

Yerel Yönetim Maliyesi

Yıldırım Belediye Başkanı Özgen Keskin, “İsveç vergilendirme modeliyle çalışabiliriz” diyor. İsveç’te vergilendirilebilir gelirin yaklaşık %30’u (kişisel gelir vergisinin büyük bölümü) doğrudan yerel ve bölgesel yönetime aktarılıyor.

Türk belediyeler, hem devletten gelen transferlere, hem de emlak vergisi ile su ve çöp toplama ücretleri gibi kendi başlarına elde ettikleri gelirlere çok daha fazla bağımlıdır. Türkiye gibi üniter bir devlette bununun değişmesinin beklenmediğini belirtiyor Bay Keskin.

Umeå–İç Anadolu ortaklığı işe, insan kaynaklarının yanı sıra kamu maliyesine de odaklanarak başladı, ancak çok geçmeden maliye kısmı, AB–Türkiye Sivil Toplum Diyalogu programı tarafından finanse edilen TUSEPART (İsveç–Türk Belediyeleri Katılımcı Bütçe İşbirliği Projesi) adında ayrı bir projeye dönüştü.

Gelirlerde ve personel sayılarında gözlenen farklılık, İsveç belediyelerinin daha fazla sorumluluk üstlenmeleriyle kısmen açıklanabilir. Özellikle, Türkiye’de merkezi hükümetinin sorumluluğunda olan eğitim sisteminin büyük bir bölümü İsveç belediyeleri tarafından yürütülüyor.

Yerel kamu maliyesiyle ilgili bir tusenet çalışmasını bitirmek üzere olan Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi’nden Hakkı Hakan Yılmaz, Türkiye’de belediye gelirlerinin (hem kendi gelirlerinin hem de devletten aldıkları transferlerin) son yıllarda arttığını belirtiyor.

Yine de, belediyenin sorumlulukları konusunda ufukta belli başlı hiçbir değişiklik olasılığı görünmezse, belediye başkanlarının en temel sorununun var olan kaynakların etkin şekilde yönetilmesi olarak kalacağını söylüyor Hakan Yılmaz.

2011 Şubat ayında yayımlanacak olan çalışma, büyükşehir belediyelerinin aslan payını aldığı, farklı belediye tipleri arasında finansmanla ilgili büyük farklılıklara odaklanacak. Dr. Yılmaz, toplam nüfusun yüzde 28,7’sine sahip olan İstanbul ve Ankara’nın toplam yerel yönetim harcamalarının yüzde 40’ını aldığını belirtiyor.

Destination Karadeniz

Could cooperation be the key to attracting more visitors to Turkey's Karadeniz (Black Sea) region? Samsun, Amasya, Giresun and Ordu municipalities, together with Kalmar in southern Sweden, may have found a new model of local economic development.

Visitors to Turkey are spoiled for choice when it comes to coastline. With more than 8,000 kilometres on offer, it is perhaps not surprising that most beach lovers head first for the Mediterranean, Aegean and Marmara shores.

Geography and climate are partly to blame, says Hakan Adanir from Giresun municipality. The Black Sea region around Samsun, Amasya, Giresun and Ordu is green and mountainous. "The bathing season is actually longer in Kalmar," he explains.

Yet there are plenty of attractions – from fishing ports to ecotourism, from adventure sports to Ancient Greek, Ottoman and Turkish history. While it may not be first choice for a sun, sea and sand holiday, the region is ideal for tourism in the original sense – based on a tour.

So outsiders may be puzzled to learn that, until recently, local authorities in the Black Sea region have acted independently when it comes to promoting tourism. The lack of cooperation meant that visitors might remain unaware of the delights on offer just a few kilometres away in the next municipality.

But the tusenet partnership with Kalmar in southern Sweden has changed all that. "Our trademark is cooperation," says Bo Lindholm, Development Manager for Environmental Sustainability at Kalmar.

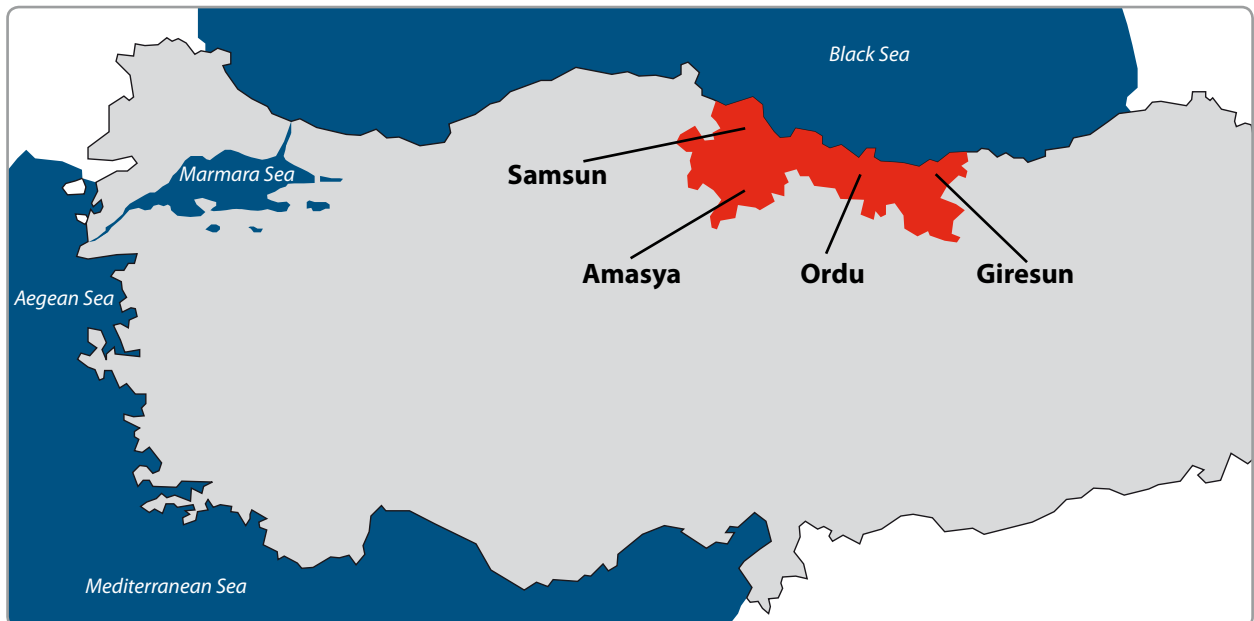
Hedef Karadeniz

İşbirliği, Türkiye'nin Karadeniz bölgesine daha çok ziyaretçi çekmenin anahtarı olabilir mi? Samsun, Amasya, Giresun ve Ordu belediyeleri, güney İsveç'ten Kalmar ile birlikte, yerel ekonomik gelişme ile ilgili yeni bir model keşfetmiş olabilirler.

Sahiller söz konusu olduğunda, Türkiye'yi ziyaret edenlerin pek çok seçeneği var. 8.000 kilometreden daha uzun bir sahil şeridinden söz edildiği düşünüldüğünde, kumsal âşklarının öncelikle Akdeniz, Ege ve Marmara kıyılarına yönelmeleri belki de pek şaşırtıcı değildir.

Giresun belediyesinden Hakan Adanır, bunun nedeninin kısmen coğrafya ve iklim olduğunu söylüyor. Samsun, Amasya, Giresun ve Ordu civarındaki Karadeniz bölgesi yeşil ve dağlık bir alan. Adanır, "denize girmeye uygun dönem aslında Kalmar'da daha uzun" açıklamasını yapıyor.

Yine de, balıkçı limanlarından ekoturizme, macera sporlarından Antik Yunan, Osmanlı ve Türk tarihine uzanan pek çok cazibe merkezi var. Tatilde güneş, deniz ve kum arayanlar için ilk tercih olmasa da bölge, turizm sözcüğün özgün anlamıyla turlar düzenlenmesi için ideal bir yer.

This is why the city attracts over three million visitors a year, he explains, even though it can hardly match the Mediterranean for sunshine or the north of Sweden for snow.

Mr Lindholm is careful to talk about visitors, not just tourists. Anyone who visits Kalmar or one of its neighbouring municipalities should come away with the desire to return, he says, whether for a business conference or perhaps a family holiday taking in the nearby “Kingdom of Crystal” or the island of Öland.

Cooperation on several fronts

The Black Sea Tourism Network (BSTnet), established as part of the tusenet partnership, is not only about cooperation between local authorities. Municipalities have also worked with the Ministry of Culture and Tourism to anchor the initiative in the national tourism strategy, which aims to make Turkey one of the world’s top five tourist destinations by 2023.

And the network is a prime example of an “inter-sectorial arena”, bringing together enterprises, universities, NGOs and other actors as well as the public sector. The Kalmar-Black Sea partnership has produced a handbook on how to promote local economic development by setting up such arenas.

Tourism was chosen as an obvious potential growth industry for the Black Sea region, but the model works in other fields too, as the handbook explains. For instance, Kalmar has used it to set up a waste management technology park, the Eco-Cycle Centre in Moskogen.

Establishing an arena does not have to be a complicated process. “You just gather a group of people who represent the actors you want to involve,” says the handbook. There is no need for a new organisation; UMT has played the role of “host” in the case of BSTnet, arranging meetings and spreading information, but decisions are made jointly.

From left to right: Bo Lindholm, Seyit Torun (Mayor of Ordu), Cafer Özdemir (Mayor of Amasya), Nasim Malik (Councillor, Kalmar) and Kerim Aksu (Mayor of Giresun).

Dolayısıyla, Karadeniz bölgesindeki yerel yönetimlerin turizmi destekleme konusunda birbirlerinden bağımsız hareket ettiklerini öğrenmek, konuyla yakından ilgili olmayan kişiler için şaşırtıcı olabilir. İşbirliğinin olmayışı, ziyaretçilerin, sadece birkaç kilometre uzaklıktaki komşu belediyenin sunduğu güzelliklerin farkına bile varmamaları anlamına gelmektedir.

Güney İsveç’teki Kalmar ile olan ortaklık bunu tamamen değiştirmiş bulunuyor. Kalmar’da Sürdürülebilir Çevre Gelişimi Yöneticisi olan Bo Lindholm, “bizim âlâmet-i farikamız işbirliği” diyor. Ne Akdeniz’in parlayan güneşine ne de kuzey İsveç’in karına sahip olan şehrin, bu sayede her yıl üç milyondan fazla ziyaretçi çektiğini belirtiyor.

Bay Lindholm yalnızca turistlerden değil de ziyaretçilerden bahsedecek kadar dikkatli. Kalmar’ı veya komşu belediyelerden herhangi birini ziyaret eden herkesin, ister bir iş konferansı için olsun, isterse yakınlardaki “Kristal Krallığı”nda ya da Öland adasında ailesiyle birlikte tatil yapmak için olsun, buraya yeniden gelme isteğiyle ayrılması gerektiğini vurguluyor.

Çeşitli cephelerde işbirliği

Tusenet ortaklığının bir parçası olarak kurulan Karadeniz Turizm Ağı (BSTnet), yalnızca yerel yönetimlerin işbirliğiyle ilgili değildir. Aynı zamanda belediyeler, bu girişimi, 2023 yılı itibarıyla Türkiye’yi en fazla turist çeken beş ülkeden biri haline getirmeyi amaçlayan ulusal turizm stratejisiyle bütünleştirmek için Kültür ve Turizm Bakanlığı ile de birlikte çalıştılar.

Şirketleri, üniversiteleri, STK’ları ve diğer aktörleri olduğu kadar kamu sektörünü de bir araya getiren bu ağ, “sektörler arası arena”nın başlıca örneklerinden biridir. Kalmar-Karadeniz ortaklığı, bu gibi arenalar oluşturarak yerel ekonomik gelişimin nasıl teşvik edileceği konusunda bir elkitabı ortaya çıkarmıştır.

Turizm, Karadeniz bölgesinde açıkça görülen büyüme potansiyeli nedeniyle seçildi ancak bu model, elkitabında da açıklandığı gibi diğer alanlarda da işe yarıyor. Örneğin, Kalmar bu modeli, Moskogen’de atık yönetimi teknoloji parkı olan Eko-Dönüşüm Merkezini kurmak için kullandı.

Bir arena kurmanın karmaşık bir süreç olması gerekmiyor. Elkitabında, “Tek yapmanız gereken, katılmasını istediğiniz aktörleri temsil eden bir grup insanı bir araya getirmek” deniliyor. Yeni bir organizasyon kurulmasına gerek yok; BSTnet örneğinde, TBB, toplantıları düzenleyip bilgiyi yayarak “ev sahipliği”ni üstlenmişti, ancak kararlar hep birlikte verildi.

Gelişmiş işbirliği biçimleri, finansal sorumlulukların tanımlanabilmesi için sözleşmeler

BSTnet's website, www.karadenizturizmagi.net, will be available in English by the summer

Advanced forms of cooperation might require contracts in order to define financial responsibilities. But an arena can begin simply with an exchange of knowledge and experience. In the case of BSTnet, the mayors of the partner municipalities launched the network by signing a letter of intent.

Long-term relationship

There is no doubt in Hakan Adanır's mind that BSTnet is the start of a lasting partnership. The language of local economic development in the region has changed. "We will only be able to develop when we develop a regional perspective," says Cafer Özdemir, Mayor of Amasya.

Like many good ideas, the "tourism triangle", as Mr Özdemir puts it, may seem obvious with the benefit of hindsight. But with local rivalries and party political differences to overcome, working together is sometimes easier said than done.

Cooperation of this kind was hard to imagine only a few years ago when tuseNET began, says Ryan Knox, tuseNET Project Manager. "It will be a fitting legacy for the partnership if other municipalities can learn from the Black Sea experience."

yapılmasını gerektirebilir. Ancak bir arena basitçe bilgi ve deneyim paylaşımıyla da başlayabilir. BSTnet örneğinde, ortak belediyelerin başkanları, bir niyet mektubu imzalayarak ağı harekete geçirdiler.

Uzun vadeli ilişki

Hakan Adanır'ın BSTnet'in uzun ömürlü bir ortaklığın başlangıcı olduğu konusunda hiçbir şüphesi yok. Bölgedeki yerel ekonomik gelişimin dili değişmiş bulunuyor. Amasya Belediye Başkanı Cafer Özdemir, "Gelişmemizin tek yolu bölgesel gelişme perspektifini geliştirmek" diyor.

Pek çok iyi fikir gibi, Özdemir Bey'in ifadesiyle "turizm üçgeni" de, bilgi ve deneyim kazanmış olmanın avantajına sahip gibi görünüyor. Ancak, yerel çekişmelerin ve partiler arasındaki siyasi farklılıklarının üstesinden gelinmesinin gerektiği düşünüldüğünde, birlikte çalışmayı başarmak kimi zaman söylendiğinden daha zor olabiliyor.

Bundan birkaç yıl önce tuseNET yeni başladığında, bu tür bir işbirliğini hayal etmenin çok zor olduğunu belirtiyor tuseNET Proje Yöneticisi Ryan Knox: "Eğer diğer belediyeler de Karadeniz deneyiminden bir şeyler öğrenebilirlerse, bu ortaklığa yakışır bir miras olacak".

Local planet

Global talks on climate change may seem a long way away from council chambers in Sweden or Turkey. But when it comes to meeting the targets agreed by presidents and ministers, local authorities shoulder much of the responsibility.

Local government has a large carbon footprint. Transport, street lighting, public buildings and waste disposal are just a few of the areas where greater energy efficiency and use of renewable fuels could mean big reductions in greenhouse gas emissions, not to mention big savings for municipal budgets.

Turkey's commitments to reduce emissions under the Kyoto Protocol do not come into force until 2012. But in the perspective of future EU accession, municipalities can expect to face powerful incentives to reduce their dependence on fossil fuels.

The EU is committed to a 20 per cent reduction in emissions by 2020 compared with 1990, and several member states (including Sweden) want the target raised to 30 per cent. In addition, renewable energy is to make up 20% of total energy consumption by 2020, with specific targets for sources such as solar power and biomass.

Club Malmö-Med

Renewable energy is the focus for the tusenet partnership between Antalya, Muğla, Tarsus and Malmö, with special attention to a natural source of power that is in plentiful supply in at least three of the participating municipalities – sunlight.

Fevziye Kökdil from Tarsus municipality was impressed by the benefits of solar power for buildings in Malmö, even though the southern tip of Sweden enjoys rather less sunshine than Turkey's

Demonstrating an environment classroom in Tarsus municipality

Yerel Gezegen

İklim değişikliğiyle ilgili küresel görüşmelerin, İsveç'teki veya Türkiye'deki belediye meclisi salonlarıyla ilgisi yokmuş gibi görünebilir. Ancak, iş devlet başkanlarının ve bakanların üzerinde hemfikir oldukları hedefleri yerine getirmeye geldiğinde, sorumluluğun büyük bölümünü yerel otoriteler üstleniyor.

Yerel yönetimin büyük bir karbon ayak izi var. Ulaşım, sokakların aydınlatılması, kamu binaları ve atıkların imha edilmesi, enerjinin çok daha verimli harcanması ve yenilenebilir yakıt kullanımı sonucunda sera gazı emisyonlarının çok büyük miktarlarda azaltılabileceği alanlardan yalnızca birkaçı. Belediye bütçelerinde böylece sağlanabilecek büyük tasarruflardan söz etmeye gerek bile yok.

Türkiye'nin Kyoto Protokolü uyarınca emisyonlarını azaltma taahhüdü 2012'ye kadar yürürlüğe girmeyecek. Ancak, AB üyeliği perspektifi kapsamında belediyeler, fosil yakıtlara olan bağımlılıklarını azaltmak için güçlü teşviklerle karşı karşıya kalacaklar.

AB, 2020'ye geldiğinde emisyonlarını 1990'a oranla yüzde 20 oranında azaltmayı taahhüt ediyor ve aralarında İsveç'in de bulunduğu pek çok üye devlet, hedefin yüzde 30'a çıkartılmasını istiyor. Ayrıca, 2020 itibarıyla yenilenebilir enerji, toplam enerji tüketiminin yüzde 20'sini oluşturacak; bu amaçla güneş enerjisi ve biyokütle gibi kaynaklar için belirli hedefler saptanmış.

Club Malmö-Med

Antalya, Muğla, Tarsus ve Malmö arasındaki tusenet ortaklığının odak noktasını yenilenebilir enerji oluşturuyor. Katılımcı belediyelerin en az üçünde bolca bulunan bir doğal güç kaynağına, yani güneşe özellikle önem veriliyor.

Tarsus belediyesinden Fevziye Kökdil, her ne kadar İsveç'in güneyi güneş ışığından Türkiye'nin Akdeniz bölgesine göre çok daha az faydalanıyor olsa da, Malmö'de binalar için güneş enerjisi kullanılmasının sağladığı faydalardan etkilendiğini belirtiyor. Ortaklık sırasında kazanılan deneyimin amaçların büyütülmesine yol açtığını belirtiyor.

Her üç Türk belediyesi de, iklim değişikliği konusunda özellikle gençlerin bilinçlenmesini sağlamak üzere "Güneş Evleri" ile "Çevre Sınıfları"na da içine alan tanıtım projeleri düzenlediler. Ortaklık, Malmö gezilerinden birinden esinlenilerek hazırlanan Gelecekte Sürdürülebilir Eğitim (FUSE) projesi ile başarıyla sonuçlanan bir

Mediterranean region. The experience gained during the partnership has led to greater ambitions, she explains.

All three Turkish municipalities set up demonstration projects, including “Sun Houses” and “Environment Classrooms”, in order to raise awareness of climate change, especially among young people. The partnership developed the educational angle with a successful application for EU funding for the Future Sustainable Education (FUSE) project, inspired by a visit to Malmö.

Now Muğla is aiming to provide 40 per cent of the energy needed for its waste water treatment plant using renewable sources, while the Sun City Green Antalya project aims to supply tourist attractions, parks and streets with solar-powered lighting. Tarsus will host Turkey’s first solar energy plant, a 500 kWh “Solar Forest” developed in cooperation with a group of young entrepreneurs.

“The ability to sustain the outputs of this project is key,” says Ms Kökdil. One of the frustrations during tusenet has been that it is easier to show potential than it is to secure finance for larger-scale investments. So how has Malmö succeeded?

“We work on two fronts,” explains Johanna Ekne, an expert on sustainable development from Malmö. “We seek partnerships with local construction and energy firms as well as applying for external funding, mostly from the EU but also from national programmes. We have ended up in a virtuous circle where it is easier to obtain funding because we have built a good reputation.”

The waste staircase

Stockholm’s reputation for environmental friendliness was boosted when it became the EU’s inaugural “Green Capital” in 2010. The city’s integrated waste system was one of several achievements cited by the jury, so waste management turned out to be a particularly apt focus for the tusenet partnership between six municipalities in and around Stockholm and Istanbul.

“Our approach is based on the EU’s waste hierarchy” – or the “waste staircase” as it translates into Swedish – explains Carl-Lennart Åstedt, former head of environment for Stockholm city. This means (in order of preference): reduce the amount of waste, reuse and recycle items, recover energy where possible, and only then dispose of waste.

Guidelines developed as part of tusenet have enabled the Turkish partners to draft Strategic Waste Management Plans, which target efficient waste management, reduced environmental damage and even cost savings at the same time. It may sound too good to be true, but study visits to facilities in Stockholm and nearby Nacka municipality have generated some creative thinking.

Fethi Okyar explains how a recycling centre could help Adalar to climb the waste staircase. The 200,000 visitors the islands receive each

AB fonu başvurusu gerçekleştirerek eğitimle ilgili bir bakış açısı geliştirdi.

Şu anda Güneş Kenti Yeşil Antalya projesi ile turistlerin ilgi gösterdikleri yerlerin, parkların ve sokakların güneş enerjili lambalarla aydınlatılması amaçlanırken, Muğla’da da atık su arıtma tesisinin ihtiyacı olan enerjinin yüzde 40’ının yenilenebilir kaynaklardan elde edilmesi amaçlanıyor. Tarsus, bir grup genç girişimciyle işbirliği içinde geliştirilen 500 kWh kapasiteli “Güneş Ormanı” ile Türkiye’nin ilk güneş enerjisi santraline ev sahipliği yapacak.

“Bu projenin çıktılarının sürdürülebilirliğini sağlamak için kilit noktası” diyor Bayan Kökdil. Tusenet çalışması sırasındaki karşılaşılan engellerden biri, potansiyelin gösterilmesinin, geniş çaplı yatırımlar için finansman bulmaktan daha kolay olmasıydı. Peki, Malmö nasıl başarmıştı?

“İki cephede çalışıyoruz” diye açıklıyor Malmö’den gelen sürdürülebilir gelişme uzmanı Johanna Ekne: “Yerel inşaat ve enerji şirketleriyle ortaklıklar kurmaya çalışırken bir yandan da çoğu AB’den olmakla birlikte ulusal programlardan da sağlanan dış fonlara başvurduk. Bu çabalar, itibarımız arttığı için fon almanın giderek kolaylaştığı verimli bir döngünün ortaya çıkmasıyla sonuçlandı”.

Atık Merdiveni

Stockholm’un çevre dostu olarak kazandığı itibar, 2010’da Stockholm ile başlayan AB “Yeşil Başkenti” seçilmesiyle daha da arttı. Şehrin entegre atık sistemi jürinin dikkat çektiği pek çok başarıdan biriydi; dolayısıyla atık yönetimi, İstanbul ve Stockholm sınırları içindeki ve civarındaki altı belediye arasında kurulan tusenet ortaklığı için özellikle uygun ilgi noktalarından biri oldu.

Stockholm şehri çevre bölümü eski başkanı Carl-Lennart Åstedt, “Yaklaşımımızın temeli, AB’nin atık hiyerarşisidir” (veya İsveççeye çevrilmiş haliyle “atık merdiveni”) açıklamasını yapıyor. Bu şu anlama gelmektedir (tercih sırasıyla): Atık miktarını azaltmak, maddeleri yeniden kullanmak ve geri dönüştürmek, mümkün olduğu durumlarda enerjisi geri kazanmak ve ancak bundan sonra atığı imha etmek.

Tusenet’in bir parçası olarak geliştirilen kılavuzlar, Türk ortakların ana hatlarıyla Stratejik Atık Yönetimi Planları hazırlamalarını sağladı. Bu planların hedefi, etkin bir atık yönetimi, çevreye verilen zararın azaltılması ve hatta aynı zamanda maliyetin düşürülmesiydi. Bu, gerçek olamayacak kadar iyi görünebilir ancak Stockholm ve yakınlardaki Nacka belediyelerinin tesislerine yapılan inceleme gezileri bazı yaratıcı fikirlerin ortaya çıkmasını sağladı.

Fethi Okyar, bir geri dönüşüm merkezinin Adalar’ın atık merdivenini tırmanmasına nasıl

week in the summer leave a lot of litter behind. An integrated system for sorting and managing this waste across the five islands will mean large savings for the municipality, says Mr Okyar, although he adds that EU funding might be needed to put the plans into practice in the near future.

Burcu Taşkınoğlu, an environmental engineer at Istanbul Metropolitan Municipality, explains the planning process for a facility inspired by a visit to the Högdalen plant in Stockholm, where household waste is incinerated to produce district heating and electricity. “We are doing a waste characterisation study of Istanbul to see where the facility could best be located, and we will then decide on the balance between heat and electricity production,” she says.

Compared with the traditional solution of burning fossil fuels for heat and electricity, and simply incinerating or dumping waste without recovering energy, the benefits seem clear – for the planet as well as for Istanbul.

At the Högdalen power plant: Halide Yeşilkaya, Burcu Taşkınoğlu (both Istanbul Metropolitan Municipality) and Sibel Kökdemir (Büyükçekmece Municipality)

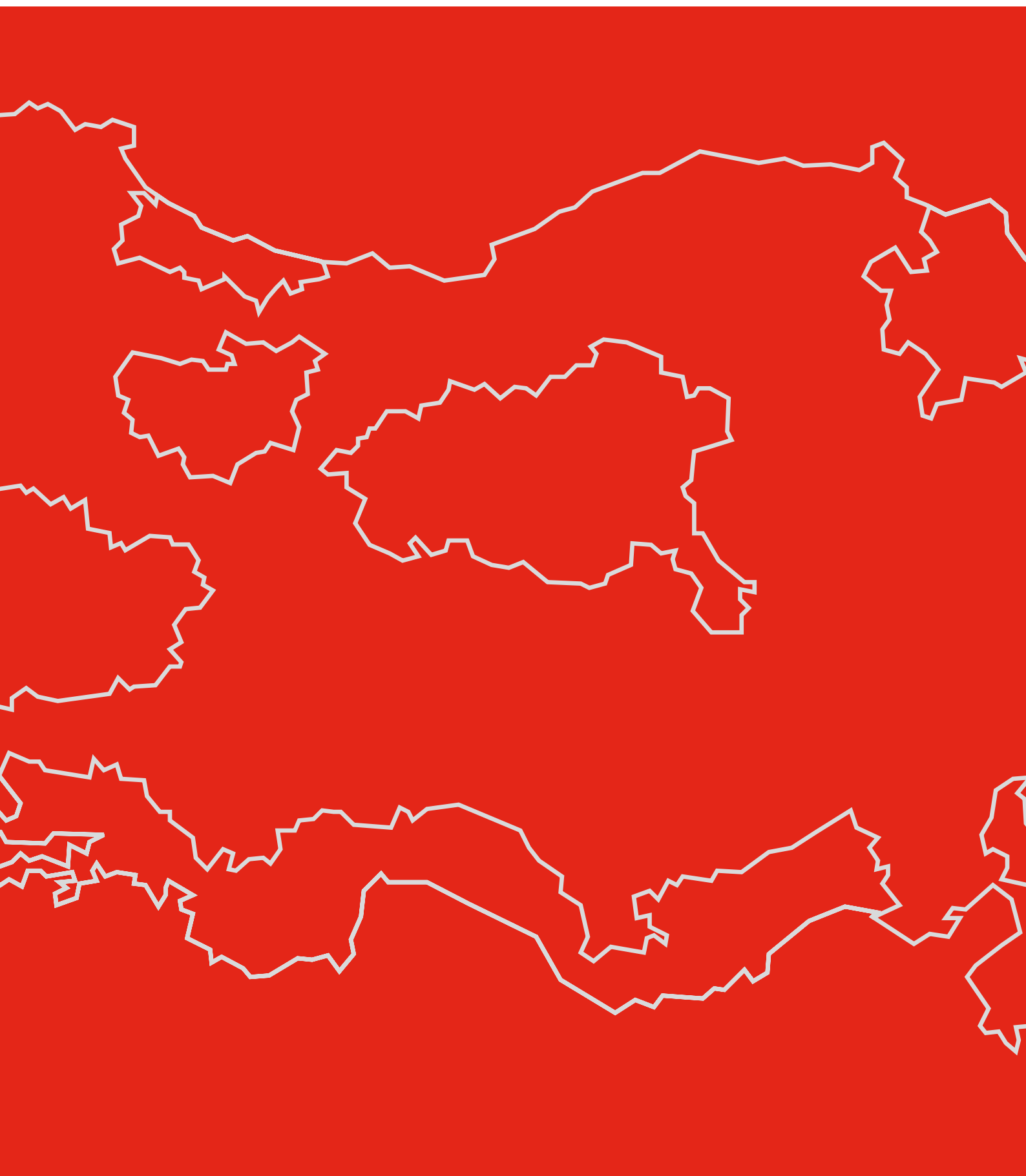

On a visit to Nacka town hall near Stockholm: left to right: Anders Wennerström (local councillor, Nacka), Merve Kulbakan (environmental engineer, Adalar), Fethi Okyar, Carl-Lennart Åstedt, Mustafa Farsakoğlu (Mayor of Adalar) and Nilgün Vural (Director, Adalar).

yardım edebileceğini açıklıyor. Adalara yazın her hafta 200.000 ziyaretçi geliyor ve arkalarında büyük miktarda çöp bırakıyorlar. Planları yakın gelecekte hayata geçirebilmek için AB fonlarına ihtiyaç duyulabileceğini belirtse de, beş ada genelinde bu atıkların ayıklanıp yönetilmesinin belediye için büyük miktarda tasarruf yapılması demek olacağını belirtiyor Bay Okyar.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nde çevre mühendisi olarak görev yapan Burcu Taşkınoğlu, evsel atıkların bölgesel merkezi ısıtma ve elektrik üretimi için yakıldığı Stockholm’deki Högdalen santraline gerçekleştirilen bir ziyaretin, bir tesis için planlama sürecine esin kaynağı olduğunu anlatıyor. “Tesisin yapılabileceği en iyi yeri tespit etmek üzere İstanbul’un çöp karakteristiğini inceliyoruz. Bundan sonra ısı ve elektrik üretimi arasında dengenin nasıl kurulacağına karar vereceğiz” diyor.

Isı ve elektrik elde etmek için, fosil yakıtları kullanmak ve atıkları, enerjiyi geri kazanmadan basitçe yakmak veya atık alanlarına boşaltmak biçimindeki geleneksel çözümlerle karşılaştırıldığında, bunun gezegene olduğu kadar İstanbul’a da ne kadar faydası olacağı açıkça görülebilir.

The **tusenet** project is part of the Swedish programme for cooperation with Turkey – a programme aiming at strengthening the process of democratisation and respect for human rights in Turkey and promoting closer links with European cooperation structures and common values.

One major ingredient of the programme is bilateral cooperation between local authorities in Turkey and Sweden. The Swedish Association of Local Authorities and Regions (SALAR) is supposed to play an important role by inspiring reform of the municipal sector and development of its Turkish equivalent (the Union of Municipalities of Turkey, UMT).

The **tusenet** project aims at supporting Turkish municipalities and UMT to be capable to take on roles as professional organisations in the road to a future EU membership – in areas as good governance, efficiency, democracy and transparency in actions, capacity building, safe-guarding of municipal interests, cooperation with different stakeholders, etc.

The project is built on cooperation between six networks of Swedish-Turkish municipalities, involving 6 Swedish and 23 Turkish municipalities, and between SALAR and UMT.

tusenet is implemented during 2006-2010.

tusenet projesi, İsveç'in Türkiye ile işbirliği programının bir parçasıdır. Bu, Türkiye'de demokratikleşme ve insan haklarına saygı gösterilmesi süreçlerinin güçlendirilmesini; Avrupa işbirliği yapıları ve ortak değerleri ile daha sıkı bağların kurulmasını hedefleyen bir programdır.

Türkiye'deki ve İsveç'teki yerel otoriteler arasında ikili işbirliği, programın önemli bileşenlerinden biridir. İsveç Yerel Otoriteler ve Bölgeler Birliği'nin (SALAR), hem belediye sektörü reformunu, hem de Türkiye'de eşdeğer bir yapının geliştirilmesini teşvik ederek çok önemli bir rol oynayacağı düşünülmektedir.

tusenet projesi, Türk belediyelerini ve UMT'yi, gelecekteki AB üyeliğine uzanan yolda – iyi yönetim, etkinlik, eylemlerde demokrasi ve şeffaflık, kapasite geliştirme, belediye çıkarlarının korunması, farklı paydaşlarla işbirliği yapılması gibi alanlarda– profesyonel organizasyonlar olarak görev yapabilmeleri için desteklemeyi hedeflemektedir.

Proje, gerek İsveç-Türk belediyeleri arasında kurulmuş olup 6 İsveç ve 23 Türk belediyesini kapsayan altı farklı ağ arasındaki, gerekse SALAR ile UMT arasındaki işbirliğine dayanmaktadır.

tusenet 2006-2010 arasında uygulanmaktadır.

www.tusenet.org

tusenet